

Izhaja dnevno
vsaki
Torek
Sredo
Četrtek
in
Petek.

Za resnico in pravico

od boja do zmage!

Issued Daily
every
Tuesday
Wednesday
Thursday
and
Friday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 73.

CHICAGO, ILL., SREDA, 7. MAJA — WEDNESDAY, MAY, 7, 1924.

LETO (Vol.) X.

Vabilo na veliki katoliški shod v Bridgeport, Ohio.

KATEREGA PRIREDITA DRUŠTVA SV. BARBARE, ŠT. 23. IN DRUŠTVO SV. ANE, ŠT. 123. K. S. K. J. O PRI- LIKI PRAZNOVANJA TRIDESET-LETNICE K. S. K. JEDNOTE V BRIDGEPORT, O.

Bridgeport, O. — Tukajšna društva spadajoča h K. S. K. J. sta sklenila prirediti v nedeljo 11. maja slovesno praznovanje 30-letnice K. S. K. J. obenem pa tudi prirediti veliki katoliški shod, za vse katoliško misleče Slovence v naselbini in okolici. Shoda se udeležijo: Rev. J. J. Oman, Mr. Anton Grdina gl. predsednik K. S. K. J. Mr. Ivan Zupan, urednik Glasila K. S. K. J. in mogoče še več drugih gostov. Ker bo to prvič v zgodovini naše naselbine in naših društev, da nas obiščejo gl. uradniki in drugi odlični gostje, bo to jako pomemben dan, ne samo za tukajšna društva, temveč za vse Slovence v tej naselbini in okolici.

Ta katoliški shod bo manifestacija našega verskega prepričanja, vsled tega se uljudno vabi vse katoliško misleče Slovence od tukaj in iz bližnjih naselbin kot Blaine, Maynard, Bellaire in Glendale ter od drugod, da se tega shoda gotovo udeležijo. Nastopili bodo razni govorniki, ki bodo gotovo marsikaj koristnega in zanimivega povedali.

Dragi rojaki in rojakinje pridite vsi in pripeljite s seboj Vaše družine in prijatelje. Pokažite, da še spoštujete vero, katero je Vam vcepila v srce, Vaša skrbna slovenska mati.

Program bo sledeči:

1. V nedeljo zjutraj ob 8. uri sv. maša za Slovence, katero daruje č. g. Oman slovenski župnik iz Newburga, O. Pri tej sv. maši bo skupno sv. obhajilo za društvo sv. Barbare in za vse Slovence.

2. Popoldne ob 2. uri se otvori shod v društveni dvorani v Boydville.

3. Nastopijo govorniki. — Mr. Anton Grdina gl. predsednik K. S. K. J. Preč. g. Rev. J. J. Oman. Mr. Ivan Zupan urednik Glasila. Rev. Geo. Gressel domači g. župnik. Mr. Josip Grdina iz West Parka, O. In razni drugi govorniki.

Med prireditvijo sledijo še razne druge točke v razvedrilo udeležencem.

Po končanih govorih sledi medsebojna domača društvena zabava, ki jo priredi društva za došle goste in članstvo. Preskrbljeno bo, da bo vsakdo zadovoljen ta dan v naši dvorani na našem prvem katoliškem shodu. Zato upamo, da se dne 11. maja popolne snidemo vsi Slovenci skupaj z naše kakor tudi bližnjih naselbin ter kličemo vsem skupaj na veselo svidenje in dobrodošli.

V pojasnilo vsem tistim, ki nji na naša naselbina znana glede vožnje: Pripeljite se lahko z vlakom v Bridgeport ali Wheeling, W. Va. Vzemite pocestno karo št. 61 ali 63, ter izstopite na Stop 16. Barton Line; od tam je 5 minut hoda na levo čez most do

BOMBNI NAPAD NA HIŠNE POSESTNIKE.

Sovraštvo nastalo radi podraženja stanovanja.

Trije napadi z bombami v Chicagi, so povzročili okrog \$7,000 škode. Prva bomba je razdejala sprednji del stanovanjske hiše na 697 Groveland Parku, v katero so se šele pred kratkim naselili črnici, dasi je sosedno prebivalstvo izključno le belo. Deset minut po temu pa eksplodira druga bomba, na 4911 Vincennes ave., katera je napravila lastniku hiše S. Rosenu, precejšno škodo.

Rosen je izpovedal policiji, da je kupil v Groveland Parku tri hiše, katerih stanovanja je podražil od 45 dolarjev na \$90 mesečno.

Ker so pa najemniki protestirali proti podraženju, jim je odpovedal stanovanja ter jih oddal črnecem, kateri so pri volji plačati tako visoko najemnino. Dalje pravi, da je dobil telefonično svarilo, za kar se pa ni zmenil.

Tretja bomba je pa raznesla zadnji del garaže Checer Cab Comp. na 2725 W. Van Buren cesti, katera se sodi, da je bila zagnana iz mimo vozečega nadulčenega vlaka. V garaži se je nahajalo v času eksplozije 30 soferjev in umivalcev avtomobilov, od katerih pa ni bil nobeden ranjen.

Pet oseb je na sumu za atentat na garažo.

Smrtna kosa.

Iz Pueblo, Colo. nam poroča naša marljiva zastopnica Mrs. Jos. Meglen, da ji je preminul te dni ljubljani soprog Mr. Jos. Meglen, kateri je bil velik prijatelj naših listov in je tudi veliko storil za nje. Mi izrekamo ob tej priliki naši blagi zastopnici globoko sožalje. Pokojnemu pa naj svesti večna luč in naj počiva v miru. Cenjene naročnike prosimo, da se ga spominjajo v molitvah.

V Sing Sing ni dela za pilote.

Vsak jetnik, kateri pride v Sing Sing se ga vpraša po delu, kaj da zna, da se ga potem odloči na prostor za katera je jetnik sposoben.

Tako je bil pripeljan kot jetnik pred ječarja Thomas Mcinerneya Harry Mitchell iz Brooklyna. Ječar ga vpraša po poklicu, jetnik odgovori, da je zračni letalec. Ječar pa pravi, da mu njegovega posla ne more dati, ker bi bilo nevarno, da bi odfrčal iz ječe.

Priljubljeni odbor društev št. 23 in 123, K. S. K. J.

Vnet za tretjo stranko.

D. M. Jones

ki vodi propagando za ustanovitev tretje politične stranke. Jones je velik zagovornik farmarjev. Je že 81 let star, a še vedno aktiven v politiki.

SLABA MORNARICA AMERIKE ALARMIRA GO-TOVE KROGE.

Kongres vzame to važno vprašanje takoj v pretres.

Washington. — Moč Amerike na morju je primeroma z drugimi svetovnimi državami zelo slaba. Mornariški tajnik Wilbur ima nalogo, da poda na merodajno mesto natančno poročilo o stanju naše mornarice, v primeru z Japonsko in Angleško. Kongres bo začel takoj z delom o razpravljanju tega važnega vprašanja.

V pretres pride tudi vprašanje, ako je resnica, da ima Amerika samo za tri mesece kurilnega olja v rezervi, medtem ko imajo druge države zaloge, katere zadostujejo za tri leta.

Kako znajo denar zapravljati je razvidno iz poročila, katero pravi, da so nekateri podmorski čolni bili toliko časa v delu, da so, ko so bili dogotovljeni spoznani ne rabljivim, ker se je med tem časom zopet kaj novega znašlo.

Predloga za izpodriniti Salmon Trust ima obilo prijateljev.

Washington. — Salmon trust, kateri ima vso kontrolo nad ribarstvom v Alaski, je pripravil veliko domačinov obkruh.

Senator Wesley L. Jones je predlagal v senatski zbornici, naj se zabrani vsaki monopol nad ribarstvom v Alaski, ter da se vrne domačinom vsa pravica do lova, oziroma prodaje rib, na kakoršnikoli poljuben način.

Jones poziva kongresnike naj gredo takoj na delo, da bo stvar hitro končana, ker sedaj je sezija za ribarstvo.

Prezident Coolidge se zelo strinja s predlogom in tudi njegova želja je, da bi se predlog ne zavlačeval.

RAZNE VESTI.

— Manila. — Brig. Gen. Mitchell in soproga sta prišla iz Indije v Manila, kakor pripovedujeta sta imela veliko lovsko srečo v divji Indiji. Mitchell je ustrelil osem tigrov in enega medveda, njegova soproga pa enega tigra.

— Adolph Remmler, 26 let star živec na 2417 Seminary ave. v Chicagi je zavžil v samomorilnem namenu strup, nezavestnega so prepeljali v bolnico, kjer je takoj izdihnil. Njegova gospodinja je izjavila policiji, da je vzrok samomora, ker ni mogel najti dela.

— Fort Wayne, Ind. — Več kot sto ljudi je bilo ranjenih med njimi pet smrtno, ko se je podrl oder, na katerem so ljudje opazovali baseball igro.

— Cicero, Ill. — Chicago in Alton Railroad ima v Cicero med 46 in 48 ave. nad 400 akrov velikem prostoru svoj prostor za tovorne vozove, kakor tudi za rezervo vozov in oljne tanke. Dečki, ki so se pa tam igrali so zanetili ogenj, kateri je dal gasilcem več ur težavnega posla, da so ogenj omejili, le na en tank ter s tem preprečili veliko nesrečo, katera bi nastala, če bi se ogenj razširil še na druge z oljem napolnjene tanke.

— New York. — Ker ga ni marala je ustrelil časniški poročevalec nekega Poljskega lista, Wladimir Idzikowsky star 34 let svojo oboževalko Virginijo Placek staro 16 let, na to pa se sebi pognal krogeljo skozi glavo. Našli so oba ležeča na tleh s prestreljenima glavama.

— Bremerton, Wash. — Nobenega glasu še ni od pogrešanega poveljnika naših letalcev Maj. Fred. Martina in njegovega mehanikarja, katera se pogrešata že od srede 30. aprila.

— Dallas, Ore. — Tri močne potresne sunke je občutilo prebivalstvo mesta Dallas. Več sto ljudi je preplašenih letalo po cesti. Ponesrečen ni bil nihče.

— Springfield, Ill. — Fr. McGovan star 16 let je bil mrtev in dva njegova tovariša sta dobila težke poškodbe, ko se je auto v katerem so se vozili preobrnil.

— St. Louis. — Ogenj je izbruhnil v nekem trinadstropnem poslopju, kateremu žrtve je bila neka mati z dvema hčerama, vse tri so mrtve, veliko pa težko ranjenih, ker so morali poskakati raz okenj, da niso živi zgoreli.

— San Francisco. — S prvim julijem se prične redna služba zračne pošte med New Yorkom in San Francisco. 24 letal bo neprenehoma v zraku, 12 na eno in 12 na drugo stran. Polet med obema mestoma bo trajal 32 ur.

— Rio De Janeiro. — Neko poročilo iz tega kraja piše o slučaju, da ko so zabijali pokrov na rakev dozdevno mrtvega človeka z imenom Pedro Lesso, se je prebudil in seveda protestiral, da bi bil živ pokopan.

Iz Jugoslavije.

VODA POPLAVILA VEČ VASI V BANATU. — NA POMOC SO POSLANE REŠILNE LADIJE IZ BELGRADA. — DROBNE VESTI.

Velike povodnji v Banatu.

Belgrad. — Sava in Donava sta zadnje dni silno narastli. Pri Belgradu je voda pet in pol metra nad normalo in je del mesta, ki je ob reki, poplavljen. Velika je poplava v Banatu, kjer je več vasi pod vodo. Iz Belgrada so odposlali rešilne ladje. Škoda je ogromna.

Značilno pravoslavno versko gibanje.

“Vesnik,” pravoslavni nedeljno, cerkveno politički list, piše v svoji 6. številki, da imajo neki profesorji v Belgradu “brezbožna predavanja,” v katerih napadajo vero. Dopis pravi, da veri niso mogli naškoditi ne Haeckel, ne Darwin, ne Renau in drugi ateistični filozofi, ne bodo je zrušili tudi ti filozofi. Opozarja dalje svetovne učenjake, Newtona itd., ki so bili verni, kakor je bil “največji ruski genij” Dostojevski “najboljši komentar biblije.” Proti takemu “rušenju vere,” pravi notica, se vlagajo protesti. Med drugimi sta vložila protest “Hriščanska zajednica mladih ljudi” in “Ženski pokret.” Zanimivo je, da se ti pravoslavni laiki tako potegnejo za vero.

Župnik Franc Česarek umrl.

Na Brezovici pri Ljubljani je umrl dne 5. aprila, zjutraj ondotni župnik Franc Česarek, v 58 letu svoje starosti. Po dolgi, mukepolni boleznigi je rešila smrt, ki je bil nanjo vdano pripravljen. Rajniki je bil rojen 8. septembra 1866 v Nemški vasi pri Ribnici in v mašnika posvečen 23. julija 1891. Služboval je kot kaplan v Podzemlju, Metliki in Šmariji, kot administrator na Suhoru, bil 10 let župnik v Zagradcu, 5 let v Šempetru pri Novem mestu in sedaj 11 let na Brezovici.

Predrzen cestni rop na Igu.

Pekovskega vajenca Mihaela Ambrožiča je napadel v bližini Koslerjevega gradu na cesti Ljubljana-Ig neki neznanec, ki je skočil nenadoma predenj iz občestnega jarka. Nahrnil je fanta z besedami: “Daj ven denar — ali pa izgubiš glavo!” Dečko se je napadalca, ki je bil okrog 30 let star, zelo porašen in ves razcapan, prestrašil in mu je izročil ves skupiček, nakar je bežal kakor hitro je mogel proti mestu.

40-letnica belgrajskega kolodvora.

Te dni je poteklo 40 let, odkar je bil otvorjen belgrajski kolodvor. Tedaj je opravljalo vse posle na postaji borih 20 železniških uradnikov. V minolem letu je pa znašal promet na belgrajskem kolodvoru: Dospelo je 42.836, odšlo pa 24.891 potniških vagonov; blaga je prispelo 605.740 ton. Celokupni dohodki so znašali

144,719.753 Din. in 861.200 francoskih frankov ali dnevno 406.515 Din. in 2359 frankov. Potnikov prihaja in odhaja dnevno do 10.000.

Duhovniške vesti.

Za nadzornika lavantinskih Marijinih družb je imenovan stolni kanonik g. Franc Časl. — Župnika sta postala Franc Toplak v Pišecah in Jakob Rolan v Razborju. — Prestavljeni so gg. kaplani: Janez Kotnik iz Galicije v Selnico, Franc Vavpotič iz Ormoža v Marenberg, Franc Rampre iz Kamnice v Ormož.

Požar v slavonkih mlinih.

Te dni sta v osješki okolici zgorela dva mlina. Škoda znaša nad 200.000 Din. — V Slav. Brodu je zgorel Dembovičev velemlin. Škoda cenijo na 2 milijona dinarjev.

Umrla je

dne 4. aprila ga. Franja Eberl roj. Hauptman. Pokojna je bila zelo blaga in splošno priljubljena.

Tatvina.

Pri Prešernu na Gorici pri Radovljici je naznanec pokradel precej perila iz podstrešja.

Kavarne in gostilne v Jugoslaviji.

Glasom uradne statistike je tačas v Jugoslaviji 194.000 gostiln in kavarn, po ena torej na vsakih 60 oseb.

Pobegnila

sta iz zaporov v Gornjem Milanovcu dva nevarna kaznenca in sicer 22-letni Bogosav Obenović in pa 19-letni Drobujaković Radič. Oba sta bila obsojena radi skrajno predrznih tatvin in vlomov. (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljate vse dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah se bile večeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 6.90
1,000 — Din.	\$ 13.45
2,500 — Din.	\$ 33.50
5,000 — Din.	\$ 66.50
10,000 — Din.	\$ 132.00
100 — Lir.	\$ 5.20
200 — Lir.	\$ 10.05
500 — Lir.	\$ 24.25
1,000 — Lir.	\$ 47.25

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir. poseben popust.

Ker se cena denarja častokraj menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutne nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate na kažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOLAVNO.

Vse pošiljate naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK

78-9th AVE. NEW YORK CITY

EDINOST

(UNITY)

Ishaja vsaki torek, sredo, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Published by:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš **NOVI** naslov in poleg tega tudi vaš **STARI** naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in moretino biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Zlobnost, ki nima para na svetu.

Onemogli švigašvagarški list Glas Naroda, ki svojo barvo spreminja vedno kakor veter piha med Slovenci v Ameriki, ki danes hvali, a jutri proklinja isto stvar, kar je pač stara navada in logika zapitih škribantov, ki se zbirajo okrog Saksarjevega korita, se je sprivil zahrbtno z nožem na nas pod rubriko Peter Zgaga.

V oči ga je spekel komentar, ki ga je naredil v oklepaju naš pomožni urednik pod člankom: "Kongres sprejel amendment o otročjem delu," ki je bil objavljen v številki 69. našega lista. Ta komentar se je glasil:

"(Amendment ni na mestu, to mora vsakemu zdrava pamet dati. Deček ali deklica v starosti šestnajst let, je sposobna za gotova dela, ta amendment bo storil dečke delomrčne, kakor tudi deklice, ker bodo imeli preveč časa za neumnosti.)"

In to dragi čitatelji imenuje kameleonski G. N. da je največja lumparija, kar jih je bilo kdaj priobčenih v slovensko ameriškem časopisju.

Iz te Petrove klobasarije je razvidno, koliko urednik G. N. pozna delavske razmere v Ameriki. Vidi se, da ni še ničesar drugega skusil, kakor to, kar je najti in videti okrog korita kameleonkega lista G. N. Mi bi na njegove brozge niti ne odgovarjali, ker nimamo volje delati brezplačne reklame za hirajoči list. Toda hočemo pa dokazati slovenskim delavcem, koliko in kako razume delavski položaj gobezdavi urednik kameleonkega lista.

Kongres je sklenil, da se prepoveduje delo otrokom do 18. leta. Dosedaj smo imeli postavo, ki je prepovedovala do 16. leta. Po pameti zdravega človeka je povprečen normalen otrok, ki doseže 16. let že precej razvit in pri sebi, in je NE PO NAŠEM MNENJU, AMPAK ZDRAVNIŠKEM MNENJU sposoben za gotova dela. (Hinavski Trček naj natakne očala in naj bere: ZA GOTOVA DELA! TOREJ NE ZA VSAKO DELO.) Nekateri fantje, ki so stari 16. let so jako močno razviti in so jako močni. In ti naj do 18. leta postavajo? Ali more obrekljivi urednik G. N. dokazati, da takim gotovo delo, t. j. tako delo, ki so ga zmožni, telesno škoduje? Obrekljivi urednik G. N. naj gre po slovenskih naselbinah pa bo videl, koliko fantov in deklic je doma, ki so 16. let stari. Torej po zatrdilu gobezdavega urednika G. N. bi morali slovenski stariši po naselbinah, držati doma svoje fante med 16. in 18. letom. Dasi je marsikateri izmed teh veliko močnejši in bolj močno razvit, kot je njihov oče sam, ki mora garati v plavžu, ali rudniku, da preživlja svojo družino. Pomislite slovenski delavci, kako velik greh smo zato storili v oči newyorškega švigašvagarkega trobila, ko smo rekli, da fantje in dekleta so, ko dosežejo 16. leto sposobni za GOTOVO DELA. Slovenski delavci Vi povejte nam, ako smo zato grešili proti Vam?? Mi se v polni meri zavedamo da ne. In zato ponovno pove-
mo, da fant in deklica, ki doseže 16. leto sta sposobna za gotova dela. To so taka dela, ki jih lahko zmagujejo in da ne kvarijo njih zdravja.

Newyorški urednik naj pogleda samo v lastnemu mestu

v New Yorku, koliko zločinov je povzročil od delamrznih fantov, zakaj? Zato, ker imajo preveč časa za pohajkvanje in pritem snujejo razne neumnosti, ki se le prevečkrat končajo v kriminalstvu. Mar ni tako?

Če bi bilo po mnenju newyorškega hlapčona, bi morali biti sinovi slovenskih delavcev med 16. in 18. letoma doma. Oče ves zdelan pa naj bi garal za njega, da bi se ti od njega močnejši in krepkejši doma igrali. No, če se je gobezdavi Peter kdaj zaletel s svojo prazno bučo v zid se je prav pošteno to pot. Najzadnji slovenski delavec v Ameriki zna tolmačiti postavo glede otroškega dela mnogo bolje kot jo zna on.

Vsak fant ali deklica, v starosti 16. let, ako ne nadaljuje s šolo, kar se tudi smatra za delo, je zmožen, ako je zdrav in fizično dobro razvit za gotovo delo ki ga lahko izvršuje in mu ne kvari zdravja. To ve in prizna vsak pameten človek. To bi priznal tudi škodoželjni urednik G. N. a v velikem sovraštvu do našega lista, kateri ga je radi njegovega švigašvagarstva večkrat temeljito razgali pred slovensko javnostjo, hoče iz tega kovati kapital proti nam. To je pa storil tako nerodno, da ga vsak pameten človek more pomilovati kot velikega nevedneža glede delavskih vprašanj. In baš to bo veliko pospešilo, da bodo slovenski delavci po Ameriki spoznali, kako nerodnega delavskega zagovornika imajo v osebi gobezdavega urednika G. N.

Najbolj je pa grdo za list G. N. in za vse, ki zbira okrog svojega korita to, da se je v tem slučaju obregnol ob duhovnika, ki nima z listom z njegovo pisavo nikake zveze. Sram Vas bodi grdi podtikalci in zavijalci. Vi z vašo nesramno taktiko pa ne zaslužite ni tega, da bi vam pošten slovenski delavec pljunil v obraz.

Urednik.

Newburg - Cleveland, O.

Kakor povsod, tako tudi v našem Novem mestu je vedno kaj novega. Včasih dobro, včasih pa tudi slabo.

Dne 5. aprila je po dolgi in mučni bolezni sušici mirno v Gospodu zaspal rojak Jos. Plut, star še le 29 let. Tukaj zapuščja žalujočo vdovo in e-nega otroka starega komaj en mesec dni. Pokojni je bil doma iz fare Hinje na Dolenjskem. Spadal je k samostojnem kat. podpornem društvu sv. Alojzija in k društvu Bled št. 20 S. D. Z.

Pa bela gospodarica našega življenja še ni bila zadovoljna. Dne 15. aprila je zopet dvignila svojo nabrušeno koso in prestrigla nit življenja rojaku Martin Krulc še v najlepši moški dobi star 41 let. Blagi pokojnik je bil doma iz fare Videm na Spodnjem Štajerskem. Bil je mirnega značaja in skrben gospodar ter jako močne narave. Toda bolezen rak v želodecu, ga je trpinčil skozi dv eleti in je trpel grozno bolečino, dokler ga ni Bog rešil in poklical k sebi v raj iz hudega trpljenja in gorja. Zapuščja neutilažljivo vdovo in več prijateljev. Bodi njima lahka zemlja in sveti jima večna luč. Preostala družinoma pa iskreno sožalje!

— Pri nas se je začelo z gradnjo nove cerkve in se je slovesno blagoslovilo zemljišče dne 28. aprila ob pol 8. uri zvečer. Obrede so izvršili

domači gospod župnik Rev. J. J. Oman. Po blagoslovu je bil kratek govor. Po govoru pa tekma, kdo bo prvi zasadi lopato v zemljo. Tukaj je nastal par pravecni semenj, vsak je hotel dati več. Na zadnje se pa oglašil Mr. Frank Kužnik naš trgovec z obuvali in obleko ter zavpije z močnim glasom \$325. in ker se nobeden ne oglasi čez njega, se njemu izroči okinčano lopato, ter jo je ponosno zasadil v zemljo.

Za drugo lopato se zopet vname borba in po kratkem času se oglašil naš starosta Mr. Mike Plut ter zavpije \$200. in nič več ne manj, ter se njemu slovesno izroči lopato, da je vrgel lopato zemlje na voz. Za njim se oglašil Mr. Jos. Smerekar \$200. in tretja lopata zemlje odleti na voz. In tako je šlo naprej do pozne 11. ure zvečer. Končni rezultat je bil: \$4445.00 to je krasno leporelo. Imena vseh prvih darovalcev bodo zapisana v zgodovini fare sv. Lovrenca dokler bo obstajala ta župnija in še po njim rodovi bodo s ponosom čitali imena prvih darovalcev.

Ostali farani, katerim pa ni mogoče biti prvi, pa vsi kot en mož stopimo v vrsto z dobro voljo v srcu in v par letih se bo zasvetil na stolpu nove cerkve sv. Lovrenca sveti križ. V siogi in skupnemu delovanju bomo z lahkoto prenesli težko breme in v to nam pomozijo o ljubi Bog!

Pozdrav vsem čitateljem li-

Kdor uči nauk medsebojne ljubezni, ta je po mnenju tetke Prosvete v službi kapitalizma. To se razume iz tega vzroka, ker katoliška cerkev uči pokorščine napram Bogu in državnim oblastim. Tetka seveda tudi nikoli noče slišati tega, da katoliška cerkev uči v isti sapi tudi one, ki imajo oblast v rokah, da morajo biti pravični do onih, katerim ukazujejo in zapovedujejo. Cerkev hoče in dela vedno za mir. Ona tolaži delavca in delodajalca in jih resno opominja, na dolžnosti do eden drugega, ako hočeta v miru živeti. Če pa ljudje teh nauk nočejo poslušati ni to krivda cerkve, pač pa ljudi samih. Tu velja izrek: "Kakor si boste postlali, tako boste spali!"

Tako je Molek pa nič drugače! Lahko je zavijati, toda dokazati ne morete o čemer govorite!

Neki poznavalec slovenskih razmer v Ameriki mi je nekoč dejal: slovenski socialisti v Ameriki niso nič drugega, kakor prave "zverce." In mož je pošteno zadel! — Vi socialisti ste ljudje tiste kategorije, ki bi čez cerkev zabavljali tudi, ko bi vsakemu izmed vas vsak dan par funtov cekinov dala. Če bi ne imeli proti cerkvi že ničesar — kakor tudi sedaj ne morete imet iz pametnega stališča — tedaj bi rekli: "naka, to že ni prav, da ima cerkev ta aparat — mi bi ga morali imeti, da bi z njim cekine mleli!" — To je slika

sta Edinosti, kateremu želim mnogo novih naročnikov!
J. Resnik.

Sv. Jurij v So. Chicago.

— Dne prvega maja je pri naši cerkvi nastopil službo organista in janitorja Mr. Jernej Košec. Mr. J. K. želim v naši sredi obilo veselja in sreče, da bi dolgo vrsto let na splošno zadovoljnost faranov izvrševal svojo službo in popeval v slavo božjo!

— Razveseljivo je, ko se opaža, da se je začel mladi svet zanimati za cerkveno petje. Vsaki petek ima mladina ob pol 8. uri zvečer svojo pevsko vajo. Tako je prav. Tako je upati, da se bo mlajši naraščaj tudi kmalu krepko oglašil iz cerkvenega, velikega kora.

— Priletna mamica štorklja, ker je postala boljše vreme, je nastopila svoje potovanje po So. Chicago. Mimogrede se je oglašila na Baltimore Ave. 9630 pri Mr. George Požeg in Mrs. Matildi roj. Nemanic in njima je darovala hčerko Genovefo, Barbaro, ki je bila krščena pretečno ne-

"zverce," kakoršni ste vi! Nikdar zadovoljni, pa magari bi vas kdo vedno z zlato žlico pital. Stopite enkrat pred eno pošteno ogledalo in ogledjte se, kake "zverce" ste!

Neki gospod mi je pravil: Moja žena je bila zelo bolna, bila je zelo v strahu da bo umrla, jaz pa: da bo ozdravila.

Ženitev je slična mrzlici, samo z razliko, da začne z vročino in konča z mrazom.

Gospod Nadloga je imel res nesrečo s svojimi porokami. Kadarkoli je srečno zlezal v zakonski jarem, je imel presneto smolo, da mu je boljša polovica zbolela in umrla. To se mu je bilo zgodilo že v tretjič.

Ta ali oni bi si lahko mislil, da mu je to že prešlo v navado. Toda temu ni bilo tako. Ravno nasprotno. Ze samo izbira nove žene mu je delala neprijetnosti. Pravo muko je občutil pri tem. Poleg tega pa tisto romanje s svojo novo vesto k raznim tetam in stricem, k sorodnikom in sorodnicam, bližnjim in daljnim, da kar ni hotelo biti konca. Najbolj pa opravilo z oblastmi in poroka sama, na vse to je mislil z bridkostjo v srcu in z grozo v glavi.

Toda vse to je moral prestatiti tudi četrtič, kakor vsakokrat poprej.

Toda tudi četrtič je vse srečno preстал.

Pot si je otrl s čela, ko je peljal svojo novo ženo proti izhodu. Vgodno čustvo silnega olajšanja je spreletelo njegove ude. "No," je zamrmral, "hvala Bogu, zdaj bo zopet za en čas mir!"

deljo.
Kumovala sta Mr. Joe in Mrs. Kristina Schrey.
— Drugo deklico je gospa štorklja pustila na 106 Str. 3537 pri Mr. Marko-tu in Mrs. Ani Vrančar. Deklica je bila zadnje nedeljo krščena na imena Martina, Ivana. Iz bližnjega Jolietta sta prihitala za avto za botra Mr. John Pluth in njegova Mrs. Lina.

— Naj omenim še sledeče. Začetek majniške pobožnosti na 1. maja zvečer je bil faranom naznanjen s slovesnim pritrkavanjem. V mesecu maju vsako nedeljo zvečer ob pol 8. uri lahko čujemo po starokrajnskem načinu popevanje litanije Matere Božje. Pri teh glasih se zamislimo v nekdanje, domače, lepe čase v domovini Sloveniji.

Poročevalec.

— Atlanta, Ga. — Število mrtvih po viharju, kateri je divjal po zapadu je naraslo na 122.

— London. — Povodom stavke pristaniških delavcev v Guinea je bilo 12 mrtvih in 21 ranjenih.

Dr. W. M. MacGovern.

Preoblečen v prepovedani Tibet.

(Dalje.)

Štiri ure nato smo se še bolj razveselili. Dolina je postajala ožja, gore so se strnile in nad nami so grozile prevesne čeri, in bilo je, kakor bi lezli skozi predor. Ravno tam, kjer je bilo največ snega in se nam je zdelo, da ne bomo mogli naprej, se je skalna globel nankrat odprla in prišli smo v čisto drug svet. Brezkončna ravan se je razprostirala pred nami, brez dreves in brez grmovja, le tri do štiri palce visoko je ležal sneg, in tu in tam je gledala izpod snežne odeje gola zemlja v velikih krpah. Še par milj naprej se je dolina vsukla na značilno tibetsko visoko planoto, obdano na jugu in severu, od visokih gorjakih grebenov. To je bil

Tibet, geografično in geološko pravi Tibet. Že piči sneg nam je to dokazal. Indijko pobočje Himalaje ima veliko dežja poleti in veliko snega pozimi. Od morja prišli oblaki oddajo svojo vlago na tem pobočju; zato ima tibetsko pobočje Himalaje prav malo vlage. Dežja ponekod v Tibetu sploh ne poznajo; tudi snega je splošno le za par palcev in še ta se v žarkih opoldanskega solnca večinoma stopi. Zato je pa ponoči strahovito mraz in tibetski veter ti gre skoz vse kosti. Tako podnebje je pomeni smrt in razdejavanje, in ni je zlepa dežele, ki bi bila tako bleda, brezbarvna in žalostna kakor je mrtva visoka tibetska planota. Dobro volje smo korakali

naprej in smo šotorili pod nekim ledenikom. Zemlja je bila tako zmrznjena, da so se leseni količki, s katerimi smo šotor pritrjevali, zlomili, in tudi železni količki so se pri zabijanju upognili.

Potem smo imeli pa spet smolo. Moj zemljevid je bil zelo netočen in je kazal samo splošne obrise; zgrešili smo pot in smo krenili osem milj v stran. Tako smo čepeli zvečer še zmeraj ob robu doline pred visoko planoto in nismo imeli še grizljaja hrane. Zelo smo bili izstradani, živina pa tudi hudo utrjena. Posebno manjši ponj je bil prav slab in je tako kašljal, da smo mu prisodili le še kratko dobo življenja. Zato je bilo najboljšje, da sem skrajšal njegove in naše muke. Sikkimezi sicer niso bili bogve kako rahločutni, a sedaj so imeli hude verske pomisleke in niso hoteli ponija zaklati. Jedli pa bodo že, so rekli, ko bo zaklan. Kaj sem hotel? Vzel sem veliki nož in

sem mu prerezal vrat. Sedaj pa ponjem! Ker nismo imeli kuriva, smo morali festi meso sirovo. Za sladkosnedeža sirovo in sveže konjsko meso pač ni posebno vablljivo, a jaz sem bil take malenkosti že davno pozabil in sem bil vesel, da sem mogel želodec napolniti. Nekaj kosov smo si pripravili za prihodnji dan. Ta dan smo zglubljeno pot spet našli in smo plezali po ozki in silno dolgi globeli navzgor, v smeri proti severu. Pot je bila zelo težka; morali smo nesti namreč še tovor zaklanega ponija in pa del ostalih tovorov, ker so bila naša živinčeta preveč utrjena. Prišli smo na višino 17.000 čevljev. V tej višini povzročja vsak večji telesni napor mučeco utrujenost, bodlo nas je v pljučih in težko smo dihal. In ko smo proti večeru prilezli na vrh 18.000 čevljev visokega prelaza, so imeli Sikkimezi čisto prav, ko so vpili 'Tha-gval lo! — Zmaga, bogovi so zmagali!"

Postanem Satanov kuli.

Čas je že bil, da sem svoj načrt pojasnil spremljevalcem. Dotedaj so vedeli le, da hočem v Tibet. Sedaj sem jim pa povedal, da hočem v sveto mesto Lhazo. Iz prtljage sem izbral praznično obleko, kakor jo nosijo odlični Sikkimezi, in sem rekel Satanu, naj jo obleče. Odslej naprej je bil on poveljnik naše majhne karavane. Njegova vloga je bila vloga malega premožnega posestnika, ki je bil obljubil božjo pot v Lhazo in nas je bil vzal s seboj za spremljevalce in služabnike. Drugi trije so ostali to, kar so bili prej, samo jaz sem bil ponižan za navadnega težaka in služabnika ter sem moral opravljati kuhinjske posle. Dodelil sem vsakemu njegovo novo vlogo in sem imel z njimi večkrat ze lo natančne "poskusne predstave", da so se vživeli v novo življenje. Priznati moram, da so ta del mojega načrta sprejeji hrabri junaki z velikim

veseljem in so se ob misli na spreminjene vloge izvrstno bavali. Prepočasi so mislili, da bi mogli razumeti, v kakšno veliko nevarnost se podajamo.

Sedaj sem se pa tudi jaz popolnoma prelevil, in to ni bilo ravno prijetno. Moji lasje so bili že pobarvani in je bilo treba samo tu in tam še malo popravi. A treba je bilo pobarvati tudi kožo. Slekkel sem se in stal sem popolnoma nag na višini prelaza, v jutranjem januarskem vetru, 18.000 čevljev nad morjem! Satan je imel častno nalogo, da me je namazal z zmesjo jodove tinkture in orehovega soka. In sicer prav po vsem životu, ne samo po navadno vidnih delih, ker sem moral vendarle biti pripravljen na telesno prekavno. Nato so prišle na vrsto oči, najkrokljivejša točka, ker so bile modre. Dvojno sredstvo sem imel zanje. Najprvo sem prerezal eno od citron, ki sem jo bil nalašč za to vzel seboj in sem si dal kapati sok v oči.

Socialna Razmotrivanja

3. NAČELNA SODBA O CIVILNEM ZAKONU.

(Dalje.)

2. Kaj napravimo v slučaju, da se tudi pri nas pojavi močno gibanje protiverskega duha in bi začeli tudi nekateri poslanci zahtevati reformo zakona, vpeljavo civilnega zakona in razporoke. Predvsem je potrebno v takem slučaju, da se zavemo, za kaj gre, da vemo, da taki poizkusi nasprotujejo temu, kar nam je najdražje: naši veri in katoliški Cerkvi. Zavedati se moramo, da imamo pravico, zahtevati od države, da spoštuje to, kar nam je sveto, da si ne privaja pravice, ki jih nima. Država ni vsemogočna, ne sme biti vsemogočna. To težnje po nekaki vsemogočnosti je v modernih državah in naj si so bile absolutistične naj si so socialistične. Ljudski blagor in sreča je namen države, ta namen tudi stavi mejo vsej državni oblasti. In čeprav ne vemo vedno natančno, kje leži dejansko v posameznih slučajih ta meja, to vemo gotovo, da božjih, naravnih in cerkvenih postav ne sme prekoračiti. Vemo, da je tudi sreči ljudstva, torej proti namenu države, kar je proti božjim postavam. In civilni zakon je tak.

V.

Razporoka.

Ko je Cerkev stopila javno na plan, je oznanjevala nov nauk in ta nauk je bil nauk križa. Naloga njena je bila velika in težka — človeško govorjeno neizvedljiva. Človeštvo prenoviti v javnem in zasebnem življenju, in to dvigniti je iz strasti do čednosti. Svet osvojiti Kristusu, ta nalogo ji je poveril Ustanovnik.

Da izvrši to svojo splošno nalogo, je morala preustrojiti tudi rodbino iz poganske v krščansko, zakonsko življenje iztrgati strasti in je posvetiti v življenje — podpirano od milosti. Nastopila je, začela oznanjati nov nauk o zakonu in zakonskemu življenju. Ta nepoznani nauk pa je vseobsegajoč in nerazdružljivost zakonske vezi. Mož ni prost, dokler žena živi, in žena ne sme vzeti drugega pred smrtjo prejšnjega. Tako so oznanjali apostoli in njih pomočniki. In to oznanilo je bilo nezasišano breme tedanjemu svetu. Zakaj?

Pri Rimljanih je bila razporoka na dnevnem redu. Mož se je mogel ženiti iznova, čeprav je žena še živela, in žena se je smela možiti z drugim, dasi prvi mož še ni umrl. Če sta hotela oba zakonska ali pa tudi samo eden izmed njiju, da gresta narazen, jima je rimski sodnik to moral dovoliti, in bila sta prosta. Daniti dokazov ni zahtevala rimska sodnija. Enako se je godilo pri Grkih, tudi pri njih je bila razporoka globoko ukoreninjena. Kako globoka je bila propalost, kaže jasno to dejstvo. Do srede 6. stoletja po Kr. si ni upala krščanska državna oblast, da bi prepovedala ločitev zakonskim v slučaju, da sta oba bila z njo zadovoljna. Šele cesar Justinijan si je to drznil. Čez 25 let pa je že cesar Justin II. prepoved Justinijanovo ukinil, ker je bila silno narasla po družinah razrvanost in so si zakonski pomagali do novih zvez s tem, da so zakonskega druga umorili.

Stopili so na pozorišče novi narodi: Germani. Rimski zgodovinar Tacit hvali njih zakonsko zvestobo. Ali tudi njim

zakonska vez ni bila presvetta. Mož je mogel ženo zavreči in si poiskati drugo. Da je moral plačati sorodnikom zavržene žene svoto denarja za kazni, to stvari same ni nič izpremenilo.

Pogani nis opoznali zakona, ki bi držal do smrti. Cerkev je začela z delom previdno kot dobra mati, a zato nič manj odločno. Niso se dali poganski narodi prenarediti čez noč, preteklo je nekaj stoletij, preden je Cerkev povsodi prodrla z naukom Kristusovim, da zakonske vezi ne morete streti volja človeka, marveč le smrt. Z 12. stoletjem je bila zmaga izvojevana, nerazdružljivost zakona izvedena v življenju narodov. In blagoslov te zmage je rosil na družinsko srečo nemoteno do konca srednjega veka.

V 16. stoletju je vstal Martin Luter in oznanjal novo vero. Izpodkopal je svetost zakona s tem, da je trdil, da zakon ni zakrament, ampak navadna pogodba. Izpočetka ta krivoverec ni bil za razporoko. Ko pa je hesenski grof Filip hotel imeti poleg prave žene novo, drugo, je prišel Luter v zadrego. Grof je zahteval od Lutera, da mu dovoli, da si vzame novo ženo, Luter — zavisen od Filipa, je dovolil pod pogojem, da ostane skrivna. Seveda ni ostala stvar skrita, in kar je bilo dovoljeno enemu protestantu, je moralo biti dovoljeno i drugim.

(Dalje sledi.)

Vprašanje vivisekcije.

Angleška zbornica lordov je odbila zakonski načrt, kateri bi prepovedal vivisekcijo psov. Lord Curzon je izjavil, da so doprinesli poizkusi na pse v teku zadnjih let dragocena zdravila za različne bolezni, predvsem za sladkorno ter angleško. Učenjaki so prišli v zadrego in bi bil ogrožen napredek znanosti, če bi se zavzela postava bolj za pse nego za trpeče ljudi.

RAZNOTEROSTI.

Živali kot lastni ranocelniki.

Znano je, da si lisica vsled strele ali pasti ranjeno nogo z lizanjem kmalu ozdravi. Srno z obstreljeno nogo so videli, kako je odšepala naravnost v potok ter toliko časa stala v vodi, da se je krvavene ustavilo. Manj znano pa je, kar pripoveduje o nekaterih pticah nemški prirodznec, torej ne morda lovec v lovski latinščini. Obstreljeni žerjav si baje rano sam povije, v kolikor jo pač more doseči s kljunom. Dobili so namreč žrjava, ki je imel prestreljeno nogo pravilno povito z mahom in lastnim drobnejšim perjem. Istotako so dobili obstreljeno vrano, ki je imela na rani nalepljeno lastno mehko perje izpod perutnic. Slučajno bi perje nikakor ne moglo priti na rano. Neki popolnoma zanesljiv mož, ki je imel za to tudi verodostojne priče, je pripovedoval omenjenemu prirodznancu sledeče: Streljal je na visokotečo divjo raco, ki jo tudi obstrelil, da se je čez nekaj časa začela spuščati na precej oddaljeno njevo. Po dolgem času sta lovec in njegov spremljevalec našla raco, ki je med tem časom že poginila. Zadeta je bila pod levo perutnico, toda v rani je imela globoko najtlačene mehke trave. Brezdvomno si je žival sama s kljunom na ta način natlačila trave v rano, da bi krvavenje ustavila.

Vsled svetovne vojne utihnene orglje, zopet pojo.

Pred šestimi leti za časa svetovne vojne je na veliki petek, ko je pobožno ljudstvo sklonjenih glav molilo v cerkvi St. Gervais v Parizu, pribrenčala krogla velike "berte," katera je usmrtila več vernikov, napravila veliko luknjo na strehi cerkve, kakor tudi poškodovala znamenite orglje, katere se nahajajo že v

teji cerkvi od 16. stoletja.

Poškodbo na cerkvi so popravili, a orglje so pa hoteli nadomestiti z novimi. Ni se pa sto mislilo strinjati organist Coverperin, kateri je iz stare organistovske družine ter apeliral na merodajne faktorje, da naj na mesto novih popravijo raje stare, toliko znamenite orglje.

Njegova prošnja je bila uslišana, z veliko požrtvovalnostjo in trudom so stare orglje zopet spravili v red.

Ob veliki slavnosti in navzočnosti pariškega knezoškofa so po šest letnem molku zadonele zopet pod prsti organista Couperina, po staremu svetišču orglje, katere so bile toliko pri srcu staremu organistu.

Vojaški zavodi za kemijsko.

Nam vsem je še v živem spominu senzacija, ki jo je za časa svetovne vojne vzbudila vest, da se Nemci poslužujejo v boju tudi strupenih plinov. Nemcem pa so kmalu sledili tudi Francozi in "Angleži" in koncem vojne je bila "kemična bomba" že prav vsakdanje orožje. Učinek strupenih plinov je bil mestoma strahovit. Vse strahote vojne s strupenimi plini pa ljudi niso oplašile, ampak kot v zasmeh raznim predlaganim konferencam za "večni mir" se ravno danes trudijo vse države na vso moč, da kemična vojna sredstva kar najbolj izpopolnijo. Tako so v Rusiji ustanovili poseben vojaško-kemični zavod, ki ima nalogo, da vse take iznajdbe inozemstva preiskuje in če more, da jih še nadkrili. V Italiji so imenovali posebne komisije, ki naj praktično preizkušajo vse kemične novosti, ki bi utegnile imeti kakšen pomen v bodoči vojni. Italijanski listi pa predlagajo, da se ustanove poleg komisij še posebni zavodi samo za preizkuse s plini, kakor baje že dolgo obstoje v Nemčiji. — Vojaško-kemični zavodi, silno pomnoževanje le-

tal, vojnih in privatnih, avtomatične puške in topovi, to so res lepe priprave za — ohranitev miru.

Angleške jubilejske marke.

V Angliji pripravljajo za to leto veliko svetovno razstavo. Tem povodom bo angleška poštna uprava izdala posebne jubilejske marke.

Zavržen veleposlanik.

Za svojega zastopnika v Belgiji je imenovala italijanska vlada dosedanega svojega zastopnika na Dunaju Orsini-Baronija. Ta je zastopal italijansko vlado na Dunaju 3 leta. Belgijska vlada pa ga je odklonila, češ da je njegova soproga rojena Nemka, kje brat se je v svetovni vojni boril proti Belgiji. Vsled odklonitve belgijske vlade je prosil Orsini-Baroni za svojo upokojitev, ki mu je bila takoj dovoljena.

Revolucija na Kubi.

Washington. — Na Kubi se je začelo uporniško gibanje. V provinci Santa Clara je revolucija že izbruhnila. V Foridri je večja množina vojnega materiala nakupljenega kjer čaka ugodne prilike, da se ga utihotapi na Kubo.

Vlada Združenih držav je dobila od vlade na Kubi noto, v kateri se prosi, da predsednik Združenih držav prepove vsaki uvoz vojnega materiala na Kubo. Prepoved pa seveda ne velja za orožje in municijo, katero namerava kupiti de facto vlada na Kubi v Ameriki. Predsednik Kube je naročil za več sto tisoč dolarjev vrednosti orožja in municije v naši državi.

— V Varšavi je bilo povodom demonstracij prvega maja aretiranih dvesto komunistov.

— Iz Bukarešta Rumunija poročajo, da se je med Francijo in Rumunijo vpeljala redna služba zračne pošte.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Potrji v nepopisni žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znančcem pretužno vest, da sti nam preminuli dve hčeri, sestri ena omožena že soproga

Mary Gregorich in Katarina Brinc [roj. Gregorich]

na en dan dne 29. aprila 1924. Prva Mary je zatislila oči po dolgi mučni bolezni ob pol 4. uri zjutraj in druga Katarina nenadne smrti na porodu isti dan 29. aprila ob pol 3. uri popoldne.

Pokojni sestri štiri narodile v Chicagi. Mary se je rodila dne 23. marca 1901, in Katarina dne 27. aprila 1894. Svoje življenje sti preživeli pri svojih stariših v krogu domače družine in bili sti zvesti hčeri svojim starišem in ljubeči sestri bratom in sestram. Zadnja Katarina se je omožila lansko leto 30. junija 1923 z Mr. Michaelom Brinc, s kateremu sta živela komaj deset mesecev skupaj. Pripadale sti k družtvom Marija Pomagaj, 78. K. S. K. J., h S. P. družbi sv. Mohorja in v dekliški dobi sti bile članice Dekliške Marijine družbe, Mary je bila dozadnjega.

Ob tej prežalostni uri najprisrčneje zahvaljujemo vse prijatelje in prijateljice pokojne Mary, ki so jo obiskavali v bolezni, ko se je nahajala v bolnišnici. Kakor tudi vsem, ki so prišli ob času smrti pokojni sestri kropit in obiskati, ko ste se nahajale na mrtvaškem odru in nam skazali iskrena sočutja in sožalja.

Obenem se tudi najiskrenejše zahvaljujemo vsem tistim, katerih nam ni mogoče vse imenovati vsled prevelikega števila istih, za vse krasne cvetlice in vence, ki so jih položili pokojnima v zadnji pozdrav iz domače in drugih naselbin. Posebno zahvalo izrekamo za množestvilne izraze iskrenega sočutja, ki so nam došla brzojavno in pismeno, zlasti iz mesta Clevelanda.

Najlepše se zahvaljujemo tudi čč. gg. duhovnikom, pred vsem g. župniku, ki je prišel po nje na dom, zatem vsem trem, ki so opravili slovesno peto sv. mašo in za lepi tolažilni govor Rev. K. Zakrajšeka ob rakvi v cerkvi in Rev. Fathru Leonu, ki jih je spremil na pokopališče do groba. — Dalje prav lepo zahvaljujemo pogrebniku Mr. Linhartu, ki je oskrbel tako krasen pogreb v popolno zadovoljnost vseh.

Posebna hvala vsem onim, ki so se udeležili pogreba, pogrebne maše, in vsem, ki so ob tej priliki na kakršenkoli način ob tem žalostnem trenutku svoja sočutja skazali, ki so bila nam vsem v veliko tolažilo.

Zlasti se pa najlepše zahvaljujemo vsem društvam, h katerim so pokojnici spadale za tako ogromne obiske, ko sti se nahajale na mrtvaškem odru in to so društvo Marije Pomagaj, 78. K. S. K. J., S. P. dr. sv. Mohorja in Marijina družba fare sv. Štefana. Hvala iskrena za preskrbljene pogrebne od strani društev.

Ne moremo pa najti skoro primernih besedi, da bi z njimi zadostno zahvalili Mr. in Mrs. John Terseliča, ki sta imela toliko truda ob tej prežalostni priliki. Oba sta se silno trudila in žrtvovala čas, da se je pogreb tako lepo izpeljal, zakaterega sta potrebno oskrbela Mr. in Mrs. Terselič. Najprisrčnejša hvala obema!

Vsem, vsem iskrena hvala iz dna srca!

Ve drage hčeri, sestri in soproga, ki sti dokončale zemljsko pot, ki nas druge še čaka, pa počivajte v miru — spočijte se v Gospodu, dokler se veseli ne snidemo tam nad zvezdami. Sveti njima večna luč! Mi pa se jih spominjajmo v molitvah!

Zalujoči ostali: ANTON IN MARY GREGORICH STARŠI Z DRUŽINO IN MICHAEL BRINC Z OTROCI.

Chicago, Ill., dne 3. maja 1924.

ZVONARJEVA HČI.

POVEST.

Spisala E. Miller. — Pripredil Fr. Steržaj.

V mraku so se pa meščani po cehovskih sobah že pogovarjali o najnovejšem dogodku; eni so odobrvali, drugi ugovarjali. Nihče pa ni mogel pojmčiti, čemu je zvonar dal toliko tolarjev za mrliča, ki mu ni bil v sorodu in poleg tega luteran. Nekaj posebnega je moralo zadaj tičati. Starec si je najbrže tolažil s tem svojo vest. Čisto gladka in poštena gotovo ni vsa stvar, sicer bi zvonar kaj povedal, če ne drugemu, vsaj kakemu sosedu; Rudnik pa molči, kakor grob. Najboljše bo, izogibati se ga. Bog ve, kaj bo enkrat še vse na dan prišlo. Vedno bolj in bolj so pretiravali svoje pogovore in vedno temnejše, hudobnejše slike so si ustvarjali; naposled so slepo vrjeli, kar si je v zlobnosti kdo izmislil.

Teden nato je bila seja mestnih svetovalcev. Mnogo novih stvari je bilo treba obravnavati. Rumeno lasi, jetični župan je bil v velikih zadregah s svojim vegastim značajem, če je hotel mirno veslati med dvema vedno v laseh si ležečima strankama. Nikdar si ni upal povedati svojega mnenja, pa tudi ni bil mož, ki bi si bil znal ustanoviti svoje prepričanje. Prišel je do županstva kakor Pilat v vero. "V spanju," so rekali ljudje. Ker je bil katoličan po veri, so ga sorodniki pri volitvah postavili za nasprotnika luterskemu doktorju. Rokodelci so se učenega moža bali a župana, ki bi jim prostakom lahko nagajal, kjer in kakor bi utegnil, ko se niso vstanu braniti.

Mnogo desetletij je mesto mirno živelo pod vodstvom poštenega protestanta, toda proti volitvi študiranca so se odločno uprli vsi katoličani in mnogo luterskih meščanov ter volili mestnega pisarja na svojo škodo, kakor so kmalu uvideli. Mestni očetje so se v kratkem prepričali, da je v mestni hiši gospodar oni, ki ima najboljši jezik in da se župan vedno odloči za onega, ki se ne da ugnati v kozji rog. —

Če je kdo popustil svoje mnenje ali pa se začel pričakati, se je obrnil župan takoj od njega in njegovo prepričanje se je obrnilo k njegovemu nasprotniku: "Prav imate, gospod svetnik, popolnoma prav." Naj se je stvar po celih še tako natančno dogovorila in preresetala, kako bo pri seji izpadla — ni mogel nihče vedeti.

Tako niso imeli katoličani v svojem županu nobene opore. Nasproti, če so ga prosili, da bi jih podpiral, se je vedno izgovarjal: "Ne morem, pa ne morem! Če bi bil luterski, bi vam lahko prigovarjal, tako pa bodo takoj rekli, da sem enostranski in da s katoličani držim."

Imenovali so ga skrivaj "pomivalko" in podobno; luterani pa so ga počaščevali neprestano: "Gospod župan, gospod župan" — in pri tem imenitno izhajali. Vedeli so župana potipati za pravo žilico, pa so to tudi vselej dobro izvrševali.

Takò so sedeli v veliki mestni sobani in se pričakali semintja.

Trgovec Burja je vpil:

"Saj ni treba, da bi ravno Rudnik delal naš zvon. Slišimo že zadosti tisto žalostno bevskanje iz zvonika cerkve Svetega Duha. Mestni zvon mora imeti močan, resen glas."

"Veš kaj, Burja," je zagovarjal zvonarja katoliški podobar Lukež, "mojstra Rudnika hvalijo prav povsod. In če zvonova pri Sv. Duhu ne pojeta s svojimi 30 stoti tako močno kot dunajski, bo vsakdo vedel, kje iskati vzroka, to

je v teži."

Trgovec je zakašljaj in dejal prevzetno:

"Sicer pa ga hoče viliti Rudnik na novi način. Bog ve, kaj se bo izkuzhalo iz tega. Svojo iznajdbo — o kateri se pripovedujejo čudne reči — naj poskusi najprej drugje, naš zvon je predober za to."

"Prav pravite, gospod svetnik," je prikimal župan in pristavil: "Le drugje naj najprej poskusi."

"Pri tem bi mi prav nič ne trpeli, gospodje," se je iznova oglašil podobar. "Če vam zvon ne bo všeč, mora mojster viliti novega."

"To ni vse skupaj nič. Dovolj dolgo smo poslušali glas našega ubitega zvona. Stvar je nujna."

"Glasujmo, da bo konec," se je oglašil iznova župan. Mojster Rudnik je propadel s šestimi glasovi proti sedmim.

Pa je prišla še nova zadeva na vrsto.

14. Prepri.

Zadnji teden so pokopali sodarja Luko. Treba je bilo novega namestnika v mestnem svetu, ki bi zastopal starega izkušnega moža rokodelca. Nastalo je veliko in važno vprašanje, koga naj bi volili.

"Katero ime izmed mnogih naj povemo med zmedeno množico, ki bi preglasilo druge?" je vprašal svetovalec Kragulj z mogočnim glasom. Zvijajčno je begalo njegovo oko o obraza do obraza. Imel je že svojega moža. Bodo li tudi drugi zanj glasovali? Njegov zet Rjavček je bil ta mož. Premišljaj je, bi-li predlagal trmastega in bogatega moža, ki so se ga bolj bali nego ljubili. Poleg tega je bil že sedaj en luteran več v mestnem svetu, katoličani bi mu gotovo ne dali svojih glasov.

Pa že je vstal podobar Luka, katoličan. Vsled svoje mirne odločnosti so ga vsi spoštovali, a bil je tudi svojim nasprotnikom kos. "Predlagam to-le. V mestu še ni posebno znano ime moža, ki ga mislim. Lahko pa zadovolji katoličane in luterane, ker je obenem vrl rokodelc: Vrzimo med ljudi ime Rudnik Dodana."

Kragulj je šinil kvišku. Zrastel mu je tu nasprotnik, ki se ga je bal. S tem imenom je uničen ves njegov načrt. Porabiti mora vsa sredstva, da se to ime ne razširi. Prikričuje svojo nejevoljo si je pogladil z roko dolgo črno brado, medtem ko je pazno motril mestne svetovalce. Njihovi obrazi mu niso ugajali. Premalo je bral v njih; ni bilo ne ugovora in tudi ne pritrdjevanja. Gospodje so v zadregi zrl predse. Noben si ni upal izreči svojega mnenja, dokler se ni izrazil župan. Na podobarjevi strani sta bila pač oba rokodelca, toda županov obraz ni izdajal niti najmanj, kaj namerava.

Nastal je mučen molk. Zaničljivo je pripomnil trgovec Kragulj: "Kakor je videti, vam trenutek ni prijazen, mojster Luka."

"Zakaj ne?" je vprašal mojster naravnost. Na njegovem obrazu je odsevalo začudenje.

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKO TRGOVIN AZ OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

6217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Kovall & Sons

ELY, MINN.

Trgovina z vsakovrstnim mešanim blagom.

V naši trgovini dobite vsakovrstno blago, ki se da dobiti v DRY-GOODS-STORE trgovini. — V zalogi imamo vedno najboljše vrste grocerijo in meso. — Rojakom se najtolpleje priporočamo v naklonjenost!

Vaše stroje naj gonija motorji! Svetite z "Mezda" svetilkami!

Mi imamo zastopstvo za znane najboljše "Wagners in General Electric" motorje. — Pišite nam ako potrebujete kake pomoči glede motorjev, mi vam bomo pomagali.

Mi prodajamo tudi najboljše "Edison Mezda električne svetilke," ki jih lahko porabite za vsak slučaj. Pišite nam po cenik, ki ga pošljemo brezplačno.

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik.

2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Pošljamo blago tudi izven Chicago. Pišite po naš cenik.

IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Umrla je

v Naklem 3. aprila po dolgi bolezni ga. M. Črnilec, sestra mošenjskega župnika in tajska naklanskega župana. Svetila ji večna luč.

Smrtna kosa.

V Ribnici je umrl g. Anton Arko, hotelir in posestnik, tast sod. svet. g. dr. Iv. Vuka in prof. dr. Peterlina.

Dobro se bodo imeli.

Iz New Yorka poročajo, da je za zabavo delegatov in drugih odličnih gosov, demokratske konvencije, katera se bo vršila v New Yorku 24. junija pripravljenih \$100.000.

Odkar vlada prohibicija je bilo zaplenjenega za \$6,723.- 177 raznih pijač po suhaških agentih.

Washington. — Od 1. julija leta 1921. pa dosejaj je bilo zaplenjenega 173,254 galonov vina, več milijonov galonov raznovrstnega likerja, 5.152 opremljenih distilacij 2.515 avtomobilov, v vrednosti \$1,689.138. Dalje 146 različnih čolnov v vrednosti \$550.748, vsega skupaj za 6, 732.177 dolarjev.

McCray ima v ječi pisarniški posel.

Bivši guverner države Indiana, kateri je bil obsojen na deset let ječe in deset tisoč dolarjev globe, bo opravljal delo knjižničarskega klerka v zvezni jetnišnici.

ŠIRITE LIST EDINOST

DR. J. V. ŽUPNIK

Zobozdravnik

6131 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

Urad nad banko v Knausovi hiši. Sem že 9 let v tej stroki.

Phone:

Randolph 7416
Princeton 2402 R.

MARY SLUGA

IZUČENA BABICA

1805 West 22nd Street.

Phone:
Canal 5793

Se priporoča Slovenkam zlasti Prekmurjskim Slovenkam za pomoč pri porodih.

Pozor Evelethčani!

V naši trgovini si lahko kupite karkoli potrebujete za obuti za celo družino. Imamo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev, za može, dečke, deklice in otroke. Naše blago je prvovrstno. Dobra in točna postrežba ter nizke cene je naše geslo!

Kadarkoli kaj kupujete nikdar ne pozabite na geslo: Svoji k svojim! Vsem se priporočam v naklonjenost!

E. RESMAN
SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI.
420 Pierce Street
EVELETH, MINN.

Stric Sam je uničil za četrto milijona dolarjev ponarejenega denarja.

Washington. — Za \$250.000 ponarejenega denarja so uničili v Washingtonu. V zadnjih dvanajstih mesecih se je pojavilo več ponarejenega denarja po celi državi, kot prej v več letih.

40,000 rudarjev nehale s stavko.

Kansas City. — 40,000 premogarskih rudarjev je končalo svojo pravično borbo s premogarskimi baroni. V poštev pridejo rudniki v državah Missouri, Kansas in Oklahoma. Delo se je pričelo v ponedeljek 5. maja.

Iz Lansfort, Pa., pa poročajo, da se je tudi med tamšnjimi rudarji in kompanijo Lehigh Coal dosegel sporazum in so tudi v ponedeljek začeli z delom.

Washington. — Iz zaključka zakladničarskega oddelka fiskalnega leta, kateri se je končal 1. maja je razvidno, da je narodni dolg naše države sedaj, ena in dvajset milijonov, dve sto dva in osemdeset milijonov, sedem sto sedemdeset tisoč, štiri sto sedem in dvajset dolarjev. Dolg se je zmanjšal od lanskega leta za en biljon dolarjev.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem rojakom po državi Ohio in Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Edinost Ave Maria in St. Francis Magazine, kakor tudi oglase in vse, ki je v zvezi z imenovanimi listi.

Rojakom ga prav tople priporočamo, da mu grejo na roko in mu pomagajo pri razširjevanju katoliškega tiska.

Uprava Edinosti in Ave Maria.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV. VARNIŠEV, ŽELEZ. IA. KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Naiboljšo delo, najnižje cene. Prezameam barvanje hiš zunaj in znotraj. Pokladam stenski papir.

SLOVENSKA KUCHARICA

je zopet prišla in smo jo prejeli v nekako 30 izvodih. Gospodinje, ki jo želijo naročiti, naj to store takoj, dokler ne poide. Knjiga vsebuje blizu 670 strani in je ilustrovana z številnimi slikami, ki kaže gospodinji, kako se pripravljajo za kuho ali kak drug namen ta ali ona stvar. Stane samo \$4.00. Pišite po njo takoj!

Knjigarna Edinost

1849 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

NAZNANILO!

Rojakom Slovincem naznanjam, da sem pričel na svojo roko mizarstvo in tesarstvo obrt. Sprejemam nova, kakor tudi dela za popravo. Barvam hiše znotraj in odzunaj. Varnišam in vsa druga dela spadajoča v to obrt.

Rojakom se priporočam v naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Hoynes Ave.
CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 2115.

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za vas pomenilo najboljše postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na um!

RAVNO TAKO JE VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo!

::: Pošiljanje denarja. :::

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemu na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljke se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se vam priporoča.

SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE.,

NEW YORK, N. Y.